

10 januari 2022 – Binnenkort zullen de eerste elektrische wagens en batterijen van de band rollen in de gigantische fabriekshallen die Tesla neerpootte op 300 hectaren geroid bos in Grünheide, op 35 km van Berlijn. Er zijn momenteel tweeduizend mensen tewerkgesteld, maar als de productie opgedreven wordt naar 500.000 wagens per jaar zouden het er 12.000 of meer worden.

De bouw van ‘Gigafactory 4’ liep door milieu- en andere problemen wat vertraging op, en kan daardoor niet tippen aan de recordtijd van minder dan een jaar waarin een gelijkaardige fabriek in Sjanghai werd gerealiseerd. Maar kanselier Merkel was toch in haar nopjes met de inschikkelijke manier waarop ze in Brandenburg de komst van Tesla hadden aangepakt. Een paar hectare bos kan toch niet in de weg staan van een tewerkstellingsbelofte in een ex-DDR-land, temeer daar Tesla elders bomen gaat aanplanten. In oktober 2021 kwam Tesla-baas Elon Musk himself per privé-jet de nieuwe faciliteiten inhuldigen en trakteerde gul met bier en curryworst.

De Teslafabriek in opbouw, Grünheide eind september 2021. Foto [Michael Wolf](#), CC BY-SA 3.0

Maar het is bekend dat Musk minder gul is voor zijn personeel. Vakbonden zijn het laatste dat de rijkste man ter wereld in zijn fabriekshallen wil zien. Zijn paranoia in dat verband gaat zover dat hij de Amerikaanse president Biden ervan [beschuldigt](#) zich te laten manipuleren door de vakbonden... Eerder had Musk een [Twitterbericht](#) moeten intrekken waarbij hij dreigde de stock options (aandelenpakket) te schrappen voor werknemers die aansloten bij een vakbond.

Voor IG Metall, de Duitse metaalvakbond, vormen niet-Duitse autobouwers op eigen bodem een nieuwe uitdaging, gewend als men er is aan een zekere verstandhouding tussen arbeid en kapitaal in *Standort Deutschland*. Niet zonder strubbelingen, maar toch met een decennialange traditie van ‘tewerkstelling tegen compromisbereidheid’. Het nakende einde van het tijdperk van de ontploffingsmotor, waarop het Duitse *Wirtschaftswunder* deels steunde, leidt dan soms tot wrange oprispingen. Dat een manager van Mercedes-Benz zijn diensten aanbiedt aan Tesla werd door een verantwoordelijke van IG Metall Berlijn als ‘[verraad](#)’ bestempeld. Maar de bond is vastbesloten om voet aan wal te krijgen in de Tesla megahallen, en opende daartoe een speciale [website](#) en een [kantoor](#) vlakbij de vestiging in Grünheide. Uit gesprekken met sollicitanten bleek ondertussen dat Tesla lonen voorstelt die [20% onder het niveau](#) van de sector liggen, en dat er in de plaats van vakantiegeld bonussen en aandelenpakketten beloofd worden.

“Welkom in het land van de *Mitbestimmung* en de loonakkoorden”, begroette met enige ironie IG Metall’s voorzitter Jörg Hoffmann de komst van Tesla. Maar het ziet er naar uit dat de bond zal moeten rekening houden met een gewiekste tegenstander. In november bleek plotseling dat er binnen de kortste keren in Tesla-Berlijn een ondernemingsraad zou worden opgericht, en dat er daartoe al op 29

november een verkiezingscommissie zou worden samengesteld. Was de Californische miljardair tot nieuwe inzichten gekomen? Al vlug rees het sterke vermoeden dat het om een [anti syndicaal manoeuvre](#) ging. Bij de zeven initiatiefnemende werknemers is er niet één aangesloten bij de vakbond. Momenteel is het ook zo dat het personeelsbestand in Grünheide grotendeels uit toekomstige chefs en managers bestaat. Welnu, om kandidaat te zijn voor de ondernemingsraad moet men minstens zes maanden tot het bedrijf behoren; de conclusie is duidelijk: als de ondernemingsraad een dezer weken verkozen wordt, bestaat hij zo goed als uitsluitend uit leidinggevend personeel...

Het land van de *Mitbestimmung* en de loonakkoorden heeft al wat ervaring met een bedrijf als Amazon. Tesla wordt een nieuwe uitdaging, en het zou een slecht voorteken voor iedereen zijn als sterke bonden als de Duitse niet in staat blijken aan het vrij ondernemerschap à la Musk paal en perk te stellen. (hm)

Dit delen:

[Facebook](#)

[Twitter](#)